

FESTA DE SANTA TERESA EN L'ANY DE LA FE

Homilia pronunciada al Monestir carmelità de Santa Teresa de Vic, el dia 15 d'octubre del 2012

Dijous passat el papa Benet XVI iniciava per a tota l'Església l'Any de la Fe. Ahir mateix, a la nostra catedral de Vic, fèiem l'inici diocesà d'aquest temps de gràcia que el Senyor ens concedeix pel ministeri del successor de Pere. Perquè ha estat una iniciativa del Sant Pare que, en la celebració del cinquantè aniversari del Concili Vaticà II i en el vintè aniversari de la publicació del Catecisme de l'Església Catòlica, sense oblidar la celebració del Sant Sínode sobre el tema de la nova evangelització per a la transmissió de la fe, que s'està desenvolupant aquests dies a Roma, se celebri una Any de la Fe, semblant al que va convocar el papa Pau VI l'any 1967, tot just acabat el Concili Vaticà II, per commemorar el martiri dels apòstols Pere i Pau en el dinovè centenari del seu suprem testimoniatge.

I avui nosaltres celebrem la solemnitat de santa Teresa de Jesús a l'església del monestir de Carmelites Descalces de la ciutat de Vic. Santa Teresa de Jesús és del nombre dels qui amb la seva vida han estat confessors de la fe. L'Església honora entre els seus sants, després de Santa Maria i dels Apòstols, els màrtirs de la fe, els qui han vessat la seva sang tot confessant la seva fe. Però també honora, entre els sants, els confessors de la fe, aquells homes i dones de tota edat que, en paraules de Benet XVI dins la carta apostòlica amb la qual convoca l'Any de la Fe, *Porta fidei*, «per la fe han consagrat la seva vida, deixant-ho tot per viure en la senzillesa evangèlica l'obediència, la pobresa i la castedat, signes concrets de l'espera del Senyor que no tarda a arribar» (núm. 13).

Aquesta és la mirada que em proposo de fer: santa Teresa de Jesús, model de vida de fe, per a ajudar-vos a vosaltres, mare priora i germanes d'aquest monestir, germans preveres i diaques, familiars i benefactors d'aquest monestir i tots els qui amb fe i amb reverència us acosteuen a aquest lloc per celebrar la festa de santa Teresa.

Amb tota veritat santa Teresa de Jesús, verge i doctora de l'Església, mare i fundadora de la reforma carmelitana, és per a tota l'Església, mitjançant la seva vida i la seva doctrina, testimoni qualificat de la fe cristiana; és amb tota veritat i de manera clara i evident confessora de la fe cristiana, model i mestra de fe cristiana. Els seus ensenyaments són un camí vàlid per a seguir l'Evangelí de nostre Senyor Jesucrist.

Santa Teresa és model d'humanitat en la recerca de Déu, en la recerca de la donació de Déu. Ella no solament ens diu que l'home és capaç de Déu, quan ensenya —perquè ella no escrivia per escriure, sinó per ensenyar— sobre l'ànima de l'home: «... con ser tan capaz para gozar de su Majestad, como el cristal para resplandecer con el sol» (*Moradas*, VII, 2,1), sinó que experimenta en la seva vida el que significa no donar-se del tot al Senyor i anar a mitges tintes, en la mediocritat: «Sé decir que es una de las vidas penosas que me parece se pueden imaginar; porque ni gozaba de Dios, ni traía contento en el mundo. Cuando estaba en los contentos del mundo, en acordarme lo que debía a Dios, era con pena; cuando estaba con Dios, las afecciones del mundo me desasosegaban» (*Vida*, 8,2). I així és, els homes hem estat creats per Déu i per a Déu. El cor de l'home no pot restar mai saciat del tot per res que no sigui Déu mateix. Deia sant Agustí en diàleg amb Déu en les *Confessions*: «Vós l'inciteu, tot fent que trobi les delícies a lloar-vos, perquè ens vau fer per a vós, i en neguit és el cor nostre mentre no reposa en vós» (1,1,1).

I aquí neix la fe cristiana. En el cor de l'home hi ha la set de Déu, perquè Déu mateix té set de l'amor, de la fe, del diàleg amorós de la seva criatura, com la d'aquella dona

samaritana de l'evangeli, perquè no hi ha cap altra vida que la vida amb Déu. I el diàleg amorós de Déu amb la criatura té un rostre, amb el qual Déu ens manifesta el seu misteri i el seu disseny de vida per a nosaltres, els membres de la humanitat creada per Déu i per a Déu. El rostre amb el qual Déu ens ha revelat amb plenitud qui és ell i quin és el seu disseny de salvació és Jesús, el Fill unigènit de Déu, nascut de Maria. En Jesús se'ns ha obert el cor de Déu. En ell descobrim el misteri amagat des de tots els segles, la Trinitat Santíssima, la Comunió d'amor en l'Eternitat Divina; hem descobert que Déu és amor i *és llum, i en ell no hi ha foscor de cap mena* (1Jn 1,5).

Santa Teresa, mestra de fe, ens diu: «Y veo yo claro —y he visto después— que para contentar a Dios y que nos haga grandes mercedes, quiere que sea por manos de esta Humanidad Sacratísima, en quien dijo Su Majestad se deleita (cf. Mt 3,17). Muy muchas veces lo he visto por excelencia; hámelo dicho el Señor. He visto claro que por esta puerta hemos de entrar si queremos nos muestre la soberana Majestad grandes secretos» (*Vida*, 22,6). I l'Església per boca del Concili Vaticà II ens ho diu d'aquesta manera: «És ben veritat que el misteri de l'home només s'aclareix de debò en el misteri del Verb Encarnat... Tal és i tan gran el misteri de l'home, que la Revelació cristiana aclareix als fidels. Per Crist i en Crist, doncs, s'il·lumina l'enigma del dolor i de la mort, enigma que, fora del seu Evangeli, ens aclapara. Crist ressuscità, destruint la mort amb la seva mort, i ens dóna la vida, a fi que, fills en el Fill, clamem en l'Esperit: Abba, Pare!» (*Gaudium et spes*, 22).

Santa Teresa vivia la fe en la comunió de l'Església. Ella expressava la seva fe dient «creo» en el «creiem» de tota l'Església. En el si de l'Església, en la comunió de la fe de l'Església va voler sempre viure i morir. És la humilitat del creient que es deixa ensenyar per Déu, que no pot ni enganyar-se ni enganyar-nos. Humilitat del qui sap que l'Església és la mare que ens engendra en la fe i ens alimenta de la fe autèntica. Santa Teresa ens diu: «Tengo por muy cierto que el demonio no engañará, ni lo permitirá Dios, al alma que de ninguna cosa se fía de sí y está fortalecida en la fe, que entiende ella de sí que por un punto de ella morirá mil muertes. Y con este amor a la fe, que infunde luego Dios, que es una fe viva, fuerte, siempre procura ir conforme a lo que tiene la Iglesia» (*Vida*, 25,12). La fe de l'Església li dóna la seguretat, i és la que, en definitiva, compta a l'hora de la veritat suprema, el moment de la mort. En la fe de l'Església es fonamenta tota la seva esperança de salvació. Per això en el moment de la mort va dir: «Enfín, Señor, soy hija de la Iglesia.»

Benet XVI ens convida en aquest any de gràcia a renovar la nostra fe, a revifar la fe; i ens convida a recitar, en esperit de pregària, el Credo cristià. Som convidats en l'Any de la Fe a fer del Credo la nostra oració quotidiana, a fer-la personalment, familiarment, comunitàriament, i també públicament sense cap por, ni cap vergonya. I santa Teresa és també mestra de recitar el Credo. Ella, cosa no gaire normal en aquella època i encara menys entre les dones, sap que la fe s'ha de conèixer i s'ha d'aprofundir. Per això deia: «De devociones a bobas nos libre el Señor.» I continua dient: «Las (oraciones) que forzado hemos de rezar, pues somos cristianos, que es el Paternóster y el Avemaría, porque no puedan decir de nosotras que hablamos y no entendemos, salvo si no nos parece basta irnos por la costumbre: "con sólo pronunciar las palabras, que esto basta". Si basta o no, en eso no me entremeto, los letrados lo dirán. Lo que yo querría hiciésemos nosotras, hijas, es que no nos contentemos con solo eso; porque cuando digo "credo", razón me parece será que entienda y sepa lo que creo, y cuando "Padre nuestro" amor será entender quién es este Padre nuestro y quién es el maestro que nos enseñó esta oración» (*Camino de perfección*, 24,2).

Per a tot nosaltres el Sant Pare ens assenyala dos regals de Déu, per mitjà de l'Església, per a aprofundir en el coneixement de la nostra fe: el Concili Vaticà II, amb

el qual —en paraules del beat Joan Pau II, papa— «se'ns ha obert una brúixola segura per a orientar-nos en el camí del segle que comença»; i el Catecisme de l'Església Catòlica, del qual Benet XVI ens diu: «Per accedir a un coneixement sistemàtic del contingut de la fe, tothom pot trobar en el Catecisme un subsidi preciós i indispensable. És un dels fruits més importants del Concili Vaticà II» (*Porta fidei*, 11).

La fe és una donació contínua de Déu i de l'home. La fe és un diàleg amorós de més i més confiança, de més i més donació, de més i més abandonament. La fe autèntica és la que contínuament creix, més enllà dels sentiments, en una maduració, en una intensitat i una adhesió d'amor més plena i profunda al misteri de Déu: al Pare, pel Fill, en l'Esperit Sant. La vida de fe s'expressa en la vida de pregària que neix de la mateixa fe. El Catecisme ens ensenya: «El misteri de la fe és gran!... Aquest misteri exigeix, doncs, que els fidels hi creguin, el celebrin i en visquin en una relació viva i personal amb el Déu vivent i veritable. Aquesta relació és la pregària» (núm. 2558). I santa Teresa és mestra de la pregària que neix de la fe, una fe viva. Ella ens ensenya: «No es otra cosa oración mental, a mi parecer, sino tratar de amistad, estando muchas veces tratando a solas con quien sabemos nos ama.» Una pregària que brolla de la vida i retorna a la vida: «Para esto es la oración, hijas mías, de esto sirve el matrimonio espiritual: de que nazcan siempre obras, obras...» (*Moradas*, VII). Santa Teresa ens ensenya clarament que la manca d'oració en un creient en Crist és un contrasentit. Posem pregària veritable, la que neix de la fe, i la nostra vida de fe s'enfortirà.

He començat citant Benet XVI en la carta apostòlica *Porta fidei*, veient com santa Teresa forma part dels confessors de la fe, per la seva vida de lliurament al Senyor en la vida religiosa. Però la confessió de la fe és per a tots nosaltres en la diversitat de vocacions. Continuo citant el Papa: «Per la fe, homes i dones de tota edat, els noms dels quals estan escrits en el llibre de la vida (cf. Ap 7,9; 13,8), han confessat al llarg dels segles la bellesa de seguir Jesús allí on eren cridats a donar testimoniatge del seu ésser de cristians: en la família, la professió, la vida pública i l'acompliment dels carismes i ministeris que els confiaven. També nosaltres vivim per la fe: per al reconeixement viu del Senyor Jesús, present en les nostres vides i en la història» (núm. 13).

Santa Teresa de Jesús, mestra de fe viva, pregueu per nosaltres. Amén.